

Revisionsutskottet

Regeringens proposition till riksdagen om statsbudgeten för 2018

Till finansutskottet

INLEDNING

Remiss

Regeringens proposition till riksdagen om statsbudgeten för 2018 (RP 106/2017 rd): Ärendet har remitterats till revisionsutskottet för eventuellt utlåtande till finansutskottet. Tidsfrist: 26.10.2017.

Sakkunniga

Utskottet har hört

- riksdagsledamot Timo Harakka
- skattepolitisk sakkunnig Lauri Finér, Socialdemokratiska riksdagsgruppen
- polisinspektör Juha Tuovinen, inrikesministeriet
- polisdirektör Sanna Heikinheimo, Polisstyrelsen
- direktör för bevakningsavdelningen Sami Rakshit, Tullen
- direktör, enheten för utredning av grå ekonomi Janne Marttinen, Skatteförvaltningen
- överinspektör Juha Kuusala, Skatteförvaltningen
- projektdirektör Jaakko Mattila, Skatteförvaltningen
- specialsakkunnig Elina Pykönen, Skatteförvaltningen.

UTSKOTTETS ÖVERVÄGANDEN

Kampen mot den svarta sektorn

Årligen behandlar revisionsutskottet i ett flertal sammanhang kampen mot svart ekonomi och granskar hur åtgärderna fortskrider. Vid behandlingen av regeringens årsberättelse gjorde utskottet en bedömning av hur riksdagens ställningstaganden om den svarta sektorn har fullföljts.

I det första budgetutlåtandet (ReUU 3/2015 rd) under valperioden ansåg utskottet att det fortfarande behövs ett program mot svart ekonomi som sträcker sig över hela valperioden. Då pågick det tidigare programmet och regeringen hade ännu inte fastställt ett nytt program för de kommande åren. Samtidigt ansåg utskottet det angeläget att alla myndigheter (bland andra Skatteförvaltningen, Tullen, polisen och rättsmyndigheterna) som är viktiga för kampen mot svart ekonomi

Utlåtande ReUU 3/2017 rd

tillförsäkras resurser genom programmet. I sitt utlåtande lyfte utskottet fram att tilläggsanslaget för bekämpning av ekonomisk brottslighet behövs och hörde också finansministern i frågan. Minister Stubb informerade utskottet och samma dag, den 5 november 2015, också riksdagens plenum att de planerade nedskärningarna i tilläggsanslaget (6,4 miljoner euro) till polisen för bekämpning av ekonomisk brottslighet återtas.

I april 2016 fattade statsrådet ett principbeslut om en nationell strategi för bekämpning av grå ekonomi och ekonomisk brottslighet 2016—2020. Målet är att minska såväl den nationella som den internationella svarta ekonomin och den ekonomiska brottsligheten i Finland. Strategin fokuserar särskilt på internationella penning- och varuflöden och på frågor om rörlig arbetskraft.

Avsikten är att främja projekt som syftar till att förbättra företagens möjligheter till sund konkurrens och göra det lättare för företagen att fullgöra sina offentliga skyldigheter. Statsrådet har godkänt ett åtgärdsprogram genom vilket strategin ska verkställas. Ledningsgruppen för bekämpning av ekonomisk brottslighet bevakar hur strategin och åtgärdsprogrammet framskrider, bedömer behovet av ändringar och avrapporterar framstegen till finanspolitiska ministerutskottet.

Strategin för bekämpning av grå ekonomi och ekonomisk brottslighet följs också upp av en parlamentarisk arbetsgrupp.

Vid sin halvtidsöversyn våren 2017 gick regeringen in för kompletterande strategier för att effektivisera kampen mot den svarta sektorn och förhindra skattesmitning. Bland åtgärderna märks att skattnummersystemet inom byggbranschen ska utsträckas till vissa andra branscher, att en lägesbildsverksamhet inrättas i år och att det utreds om typgodkända kassasystem lämpar sig för finländska förhållanden. I utlåtandet om planen för de offentliga finanserna (ReUU 1/2017 rd) ansåg revisionsutskottet det viktigt att kampen mot den svarta ekonomin fortsätter med tillräckligt stor beslutsamhet och att kampen ses som en viktig fråga för hela vårt samhälle. Enligt vissa sakkunniguttalanden kommer de ökande varuflödena i näthandeln och konsekvenserna av nya betalningssätt, exempelvis virtuell valuta, att vara de stora frågorna i kampen. Utskottet underströk också att resurserna till kampen mot den svarta sektorn, inklusive anslagen till Tullen, måste hålla jämna steg med förändringen i den internationella omvärlden och den digitala handeln.

I detta utlåtande pekar utskottet på dels de största framgångarna i kampen mot den svarta sektorn, dels de frågor som det är av största vikt att arbeta vidare med för att bekämpa den svarta sektorn och motverka internationell skatteflykt.

Informationstillgång och informationsutbyte

Frågor kring myndigheternas befogenheter och informationsutbyte mellan myndigheterna, och överlag kring möjligheterna att få information är enligt utskottet viktiga. För närvarande finns det två ställningstaganden av riksdagen som gäller dessa frågor (RSk 42/2010 rd, punkt 7, och RSk 26/2015 rd, punkt 2). I sin årsberättelse svarar regeringen att frågorna ingår i spetsprojekten i åtgärdsprogrammet och att ett primärt villkor för att åtgärderna för att bekämpa svart ekonomi och ekonomisk brottslighet ska vara effektiva är att aktörerna i sina kärnuppgifter kan identifiera aktörerna inom svart ekonomi bland sina kunder. Identifieringen och övervakningen underlättas och

Utlåtande ReUU 3/2017 rd

effektiviseras i synnerhet om uppgifter om företagsverksamhet är lätt tillgängliga och om myndigheterna använder e-tjänster i sitt informationsutbyte.

Tack vare innehållet i fullgöranderapporten har myndigheterna bättre möjligheter att bilda sig en helhetsbild av sin kund när de har tillgång till mer omfattande uppgifter än i sin egen dokumentation. Rapporten innehåller uppgifter om hur åtaganden i anslutning till bland annat skatter, lagstadgade pensions-, olycksfalls- eller arbetslöshetsförsäkringspremier och avgifter som tas ut av Tullen har handhåfts. De senaste åren har allt fler fullgöranderapporter begärts in. För två år sedan besvarades under 200 000 förfrågningar om information och i år beräknas antalet uppgå till cirka 300 000. Tjänsten används mer eftersom den har automatiserats och utvidgats till nya användningsområden.

Vid sakkunnigutfrågningen lyftes det också fram att det gjordes flera lagstiftningsreformer på området 2016 och 2017. Användningsområdet för fullgöranderapporterna har utvidgats till att gälla övervakning av dels konsumentkrediter, dels registrering av vissa kreditgivare och kreditförmedlare och vad beträffar arbetarskyddsförvaltningens arbetsområden tillsyn över beställaransvarslagen, utlänningskontroll och tillsyn över minimianställningsvillkoren. Rapporterna kan nu också användas i offentliga upphandlingar, lönegarantiuppdrag och trafiktillståndsmyndigheternas tillstånds- och tillsynsuppgifter. Vidare öppnade lagpaketet om bekämpning av finansieringen av penningtvätt och terrorism nya möjligheter att använda fullgöranderapporterna.

Dessutom är en proposition aktuell som ger Skatteförvaltningen rätt att beträffande korruptionsbrott på eget initiativ ge förundersökningsmyndigheten beskattningsuppgifter inklusive identifieringsuppgifter om skattskyldiga. Vidare bereds separat lagstiftning om villkor för registrering av företag (företag som tillhandahåller färdtjänster och företag verksamma inom social- och hälsovårdsområdet). Ett villkor för registrering är att företagen har hand om offentligrättsliga skyldigheter. För närvarande pågår också en utredning om hur bestämmelserna om informationsutbyte mellan Finansinspektionen och Livsmedelssäkerhetsverket kan förbättras.

För att öka tillgången till myndighetsinformation pågår dessutom ett projekt för ett gränssnitt för myndigheternas informationstjänster (VTPR). Projektet ska resultera i att data i den offentliga förvaltningens informationsresurs om företagen smidigt kan tillhandahållas de myndigheter som har rätt att få fullgöranderapporter. Gränssnittet används av utskökningsförvaltningen, Skatteförvaltningen, Tekes, Konkursombudsmannen, trafiktillståndsmyndigheten (närings-, trafik- och miljöcentralerna), Arbetslöshetsförsäkringsfonden, Pensionsskyddscentralen och de som svarar för offentlig upphandling. Uppkopplingen till gränssnittet planeras vara genomförd 2017 för arbets- och näringsministeriet, centralen för utredning av penningtvätt, Tullen, Arbetarskyddsförvaltningen och Valvira.

Det har skett vissa framsteg beträffande behörighet, informationsutbyte mellan myndigheterna och tillgången till myndighetsuppgifter och detta skapar förutsättningar för en mer effektiv kamp mot svart ekonomi, menar utskottet. Det har också en förebyggande effekt. Utöver myndighetsarbetet spelar företagen och kunderna en viktig roll för att upptäcka svart ekonomi, påpekar utskottet. Offentlig information om bland annat företagets sätt att sköta sina offentligrättsliga skyldigheter bör finnas lätt tillgänglig på webben. Det skulle gynna kampen mot svart ekonomi och trygga en sund konkurrens.

Utlåtande ReUU 3/2017 rd

Propositionen om inkomstdatasystemet (RP 134/2017 rd) behandlas för närvarande i riksdagen. Inkomstdatasystemet ingår i regeringens projekt för att bekämpa svart ekonomi och ekonomisk brottslighet. I och med reformen övergår vi till ett system där arbetsgivarna centralt anmäler uppgifterna en gång och med en enda anmälan till inkomstregistret. Sedan förmedlas uppgifterna till alla som behöver dem. Lagen avses träda i kraft vid ingången av 2018. Inkomstregistret ska omfatta omkring 2,8 miljoner löntagare. Datainnehållet kommer att breddas och antalet registrerade inkomsttagare öka från och med 2020, när förmånsinkomsterna kommer att finnas tillgängliga i inkomstregistret.

Målet är att genom en central informationsresurs erbjuda myndigheter och aktörer med offentliga uppdrag tillgång i realtid till heltäckande information om inkomsttagares löner och förmånsinkomster samt till andra uppgifter om anställningsförhållanden. Ett syfte med tillgången till uppgifter i realtid är att förbättra förutsättningarna att bekämpa den svarta sektorn. Utskottets uppfattning är att inkomstregistret kommer att ge fler möjligheter att bekämpa svart ekonomi.

Resursfrågor

Tullens verksamhetsvillkor

På 2010-talet har Tullens arbete för att bekämpa ekonomisk brottslighet blivit mer krävande på grund av nya fenomen inom ekonomisk brottslighet, i synnerhet internationell ekobrottslighet som har samband med e-handel och trafiken inom handeln på den inre marknaden. Webben utnyttjas allt mer för att marknadsföra och sälja högt beskattade produkter till konsumenter. Samtidigt kringgås skattebestämmelser för produkterna och aktörer som bryter mot bestämmelserna får en ogrundad konkurrensfördel.

Utskottet uttrycker sin oro över Tullens förmåga att skaffa tidsenlig och nödvändig övervakningsteknik och se över sin verksamhet och sin kompetens för att utöver den traditionella kampen också kunna föra en kamp mot nya fenomen. I budgetpropositionen för 2018 föreslås Tullens resursbrist lindras så mycket att den personalminskning som pågått i tio år ska stoppas innan decenniet är slut. Den föreslagna anslagsnivån tillåter dock inte de anskaffningar som behövs, anser Tullen.

Det i sin tur inverkar omedelbart på statens skatteintäkter. Eftersom kampen mot svart ekonomi täcker in hela tullverksamheten och genomsyrar alla verksamhetssektorer, har anslagen till Tullen direkt effekt på Tullens kapacitet att bekämpa svart ekonomi och ekonomisk brottslighet och att korrigera skattefelet.

Tullen är den enda myndigheten som övervakar varuflödet inom utrikeshandeln och bagaget när resenärer passerar gränser. Tullens roll i den inre säkerheten hör primärt ihop med kontrollen av varuflödet och bekämpningen av hot som kommer den vägen. För dessa uppgifter är det av central betydelse att Tullen är närvarande vid alla våra gränser. Vid de inre gränserna i Schengenområdet är Tullen ofta den enda myndighet som de som passerar gränsen kommer i kontakt med.

I dagens värld behövs det specialkompetens och internationellt samarbete för att uppnå rättvis konkurrens, genomföra skattekontroll, göra ett effektivt uttag av skatteintäkter och även för att upprätthålla inre säkerhet. För att få relevant specialkompetens måste personalen ges fortbildning

Utlåtande ReUU 3/2017 rd

bland annat i tillsyn med elektroniska metoder och beslagtagning av elektroniskt material för att kontrollera det. Ett tilläggsanslag på en miljon euro skulle garantera en rekrytering av ungefär 20 personer till och det skulle på längre sikt möjliggöra de strukturella reformer som krävs för den nya typen av verksamhet. Utskottet anser att ett tilläggsanslag är motiverat.

Kampen mot ekobrottsligheten i dag

De öppna ekobrottmålen har blivit fler och samtidigt satsar man på att utreda mål som är över 24 månader gamla. Prioriteringen har resulterat i att mål i realtid tas upp senare, vilket i sin tur leder till att den återtagna vinningen av brott minskar. Statistiken visar en sjunkande trend i beslagtagen vinning av brott de tre senaste åren (2014—2016). Under toppåret 2014 bokfördes återvunna tillgångar för 47,7 miljoner euro, 2015 var siffran 29,4 miljoner euro, 2016 var den 14,8 miljoner euro och för det första halvåret 2017 är utfallet 6,2 miljoner euro. Enligt polisen befinner vi oss i ett läge där man har tvingats bestämma om man ska prioritera maximering av återtagen vinning av brott eller så många avslutade mål som möjligt.

Den återtagna vinningen av brott varierar stort bland annat beroende på de mål som är under utredning. Tidpunkten för anmälan av brott och tidpunkten för inledning av undersökning inverkar i hög grad på hur mycket vinning av brott som kan beslagtas. På senare tid har ekobrottsenheterna sett att tillgångar i tilltagande utsträckning göms undan exempelvis utomlands och bland annat i virtuella valutor. Det gör det svårare att spåra vinning av brott och återta den. Internationella kopplingar blir vanligare i ekobrottsligheten och det medför nya utmaningar i arbetet.

Ytterst omfattande och långvariga ekobrott som huvudsakligen undersökts i huvudstadsregionen binder upp enhetens resurser i betydande utsträckning och inverkar alltså på tidpunkten för när utredningen av andra mål kan inledas, och på utredningstiderna. Antalet öppna ekobrottsmål och mål som är över 24 månader gamla påverkas av utredningarna av långvariga mål. Vid gamla mål får man oftast inte in någon vinning av brott eftersom de skyldiga haft tid att dölja eller göra sig av med den. Framgångar och bakslag i arbetsläget vid enheterna i huvudstadsregionen har återverkningar för resultatet i hela landet.

De senaste åren har ekobrottsenheterna fått arbetsbrottmål på sitt bord, bland annat ockerliknande diskriminering i arbetslivet, människohandelsbrott och livsmedelsbedrägerier, korruptionsrelaterade brott och bedrägeribrott relaterade till företagsverksamhet. Antalet skattebrott som Skatteförvaltningen anmält till polisen har börjat öka. År 2010 registrerade Skatteförvaltningen 424 polisanmälningar. År 2012 var målen 502, 2015 var de 602, 2016 var de uppe i 817 och i år har 697 anmälningar gjorts fram till den 21 september.

Via projektet i åtgärdsprogrammet görs för närvarande en utredning för att skapa en enklare modell för undersökning av ekobrott. Utredningen görs i ett samarbete mellan representanter för polisen, åklagarna och Skatteförvaltningen. Tanken är att snabba upp förundersökningen väsentligt utan att tumma på kvaliteten.

Den kraftiga ökningen i antalet asylsökande 2015 ledde till att resurserna till undersökningar av ekobrott minskade 2015 och 2016 när arbetsuppgifterna i anslutning till asylsökande ökade, och

Utlåtande ReUU 3/2017 rd

detta återspeglas delvis i undersökningsresultaten. Enligt ett beslut av Polisstyrelsen från 2016 ska resurser för ekobrott bara användas för undersökning av mål som klassificerats som ekobrott.

De två senaste åren har ekobrottsbekämpningen tilldelats extra resurser genom en kompletteringsbudget. År 2016 beviljades polisen 3,2 miljoner euro för bekämpningen av svart ekonomi och polisen förband sig att själv avsätta 3,2 miljoner euro för samma syfte. Detsamma gjorde man 2017. På så sätt låg anslagen kvar på samma nivå som tidigare åren (6,4 miljoner euro). I beslutet om ramen för 2017—2020 våren 2016 beviljades polisen en nivåhöjning på 5 miljoner euro för 2017 och 10 miljoner euro från och med 2018 framåt. I detta sammanhang konstaterades det att anslagen explicit bör inriktas på kampen mot svart ekonomi, utöver det som går till automatisk trafikövervakning.

I bekämpningen av ekobrottslighet är målet att ligga i realtid, att de oavslutade ärendena ska minska, att utredningstiderna ska bli kortare och att en större del av den ekonomiska vinningen från ekobrott ska fås tillbaka genom närmare samarbete mellan polis och åklagare vid förundersökning, sägs det i budgetpropositionen för 2018. Utskottet välkomnar att måluppfyllelse också eftersträvas genom översyn av arbetssätt och genom myndighetssamarbete. Men om ekobrottsutredningen inte får extra anslag för 2018, är det enligt utskottet orealistiskt att förvänta sig att målen kommer att nås. Samtidigt försvåras verksamheten för andra som bekämpar svart ekonomi.

Effekterna av kampen mot svart ekonomi

De mest effektfulla av projekten i åtgärdsprogrammet blir enligt sakkunniga arbetet med att ta fram en gemensam lägesbild, informationsutbytet mellan myndigheterna, ökad allmän offentlighet och typgodkända kassasystem (om de bedöms vara lämpliga). Riksdagen förutsatte 2014 att regeringen vidtar åtgärder och försäkrar sig om att kampen mot den svarta ekonomin i fortsättningen bygger på en gemensam lägesbild för myndigheterna och på mekanismer som leds av regeringen. Enligt åtgärdsprogrammet ger lägesbilden möjlighet att identifiera fenomen inom ekobrottslighet och svart ekonomi och att bedöma deras effekter. Än så länge har man inte kunnat ta fram någon heltäckande bild av dem eftersom informationen har varit sektoriserad ministerievis och huvudsakligen bestått av icke analyserad statistisk information. Avsaknaden av en lägesbild har också lett till att riksdagen har haft svårt att få en samlad bild av den svarta ekonomin, kampen mot den och effekterna av åtgärderna.

Beredskapsgraden i lägesbildsverksamheten beräknas vara cirka 60 procent och verksamheten fasas in under 2017. Lägesbilden skapas genom samarbete mellan alla centrala myndigheter som arbetar med svart ekonomi och verksamheten samordnas av Enheten för utredning av grå ekonomi. En webbportal öppnas i början av 2018. Den är avsedd dels för myndigheter, dels för medborgare, politiska beslutsfattare och forskare. Den information som tillhandahålls förbättrar samhällets möjligheter att reagera snabbt på fenomen och störningar relaterade till ekobrottslighet och svart ekonomi. Bedömningarna av den svarta sektorns omfattning är baserade på såväl nationella som internationella undersökningar och studier. Utifrån statistik och kontroll av företag och anknytande sanktioner ger lägesbilden också information om vilka resultat åtgärderna mot ekobrottslighet och svart ekonomi utmynnar i.

Utlåtande ReUU 3/2017 rd

På senare år har ett flertal lagändringar införts för att effektivisera åtgärderna mot svart ekonomi inom byggsektorn, nämligen omvänd moms, skattenummer och utökad anmälningsskyldighet. Tack vare lagändringarna har skatteintäkterna ökat och företagens anmälningar för beskattningen blivit fler. Enheten för utredning av grå ekonomi har utrett hur byggbranschen påverkats av skyldigheten att anmäla uppgifter om entreprenader och arbetstagare, som trädde i kraft 2014.

Utskottet konstaterar att lagändringarna har utfallit väl, av utredningen att döma. Företagen anmäler nu i större omfattning de anställdas löner och lönesummorna har ökat. De utländska arbetstagarna har ökat och deras löner beskattas i högre grad än tidigare. En intressant detalj är lönesumman för utländska arbetstagare 2013—2015 ökade snabbare än antalet utländska arbetstagare. Dessutom har lönesumman för utländska arbetstagare proportionellt sett ökat mer än lönesumman för finländska arbetstagare. Också deras medel- och medianlöner har stigit. Skatteförvaltningen bedömer att samtliga reformer i byggbranschen (omvänd moms, skattenummerregister och anmälning av entreprenader och arbetstagare) har resulterat i att lönesumman i byggbranschen 2015 totalt steg med ungefär 300 miljoner euro och skatteintäkterna med cirka 100 miljoner euro. Redan före den utvidgade anmälningsskyldigheten bidrog skattenummerregistret till att lönesumman i byggbranschen steg, visar statistiken.

Utskottet välkomnar att åtgärderna mot den svarta sektorn i fortsättningen ska effektiviseras bland annat med hjälp av lägesbilder. Det är också angeläget att få information om vilka effekter tidigare reformer har haft (inklusive effekten på skatteintäkterna). Utskottet anser att det gärna också får utredas om skattenumret i större utsträckning kan tillämpas på branscher med stor utländsk arbetskraft, exempelvis turist- och restaurangbranschen, fastighetsskötsel, transportbranschen och varvsindustrin.

Åtgärder för att hindra internationell skatteflykt

Fusk med pengar i skatteparadis orsakar Finland skatteförluster till belopp som det inte finns tillförlitliga uppskattningar av. Finland har en av de lägsta företagsskattesatserna i EU. Det strider mot Finlands intresse om andra länder erbjuder företagsspecifika och hemliga förmåner med en mycket låg skattesats eller ingen skatt alls. Gruppen av sådana länder har minskat på senare år, men bland annat Belgien, Irland, Luxemburg, Nederländerna och vissa östater finns fortfarande med.

OECD:s arbete mot skatteflykt (BEPS-projektet) har bland annat resulterat i direktivet mot skatteundandragande, som EU antog i somras och som bekämpar aggressiv skatteplanering bland multinationella företag genom mer kompakta skattebaser, och det så kallade CRS-avtalet om automatiskt utbyte av information. Myndigheternas utbyte av kontouppgifter har kommit igång i höst och 101 länder har redan nu gått med. Bland dem finns nästan alla finanscentrum och tidigare skatteparadis. Det mest betydande utomstående landet är Förenta staterna, som självt tar ut 30 procent i källskatt för betalningar till finansiella institut som landet inte får någon information om.

De senaste åren har Skatteförvaltningen vidtagit många åtgärder för att förebygga internationell skatteflykt och åtgärderna är baserade på riskbaserad verksamhetsplanering. Enligt Skatteförvaltningen är det i framtiden viktigt att ha framförhållning och att fokusera på verksamhet som fung-

Utlåtande ReUU 3/2017 rd

erar i realtid och som utnyttjar stora datamassor. Skatteförvaltningen har också under en följd av år undersökt hur internationella koncerner har reglerat sitt ägande och sin finansiering. Undersökningarna har bland annat gällt frågan om ränta på skuld är avdragsgill enligt lagen om beskattning av inkomst av näringsverksamhet eller om det handlar om en ränta som inte hör till en filial eller om regleringen vid en samlad bedömning anses innebära skatteflykt.

Fram till idag har Skatteförvaltningen ingripit i cirka 30 fall av regleringar och i flera fall pågår utredningen fortfarande. I de redan undersökta fallen uppgår totalbeloppet av skatter som kringgått till flera hundra miljoner. I en stor del av fallen pågår utredningen fortfarande i olika rättsinstanser eller i skatterättelsenämnden.

Sedan 2016 tillämpar Koncernskattecentralen ett arbetssätt baserat på fördjupat kundsamarbete. Med det vill centralen handlägga skatteärenden så effektivt och verkningsfullt som möjligt i realtid och med största möjliga förutsägbarhet och rättssäkerhet i beskattningen. Kundkoncernerna kan uppge sin skattestrategi och sina mål för beskattningen, och analogt förbinder sig Koncernskattecentralen att vara öppen och villig att diskutera lösningar i de tolkningsfrågor som koncernerna lyfter fram. Enligt Skatteförvaltningen ger ett sådant tillvägagångssätt möjlighet att upptäcka problem relaterade till internationell skatteflykt och förebygger å andra sidan uppkomsten av sådana strukturer.

Koncernskattecentralen tillämpar proaktiva samtal där företag ges möjlighet att på eget initiativ ta upp sina beskattningsfrågor till diskussion. Koncernskattecentralen kan också själv ta initiativ till ett samtal. Vid samtalet kan centralen och kunden bland annat utreda vilken typ av styrning företaget behöver för att kunna handla rätt och i enlighet med skattelagarna. Samtidigt kan företagen få information om eventuella skattepåföljder vid olika lösningar.

Det är angeläget, menar utskottet, att Finland också framöver arbetar aktivt i EU för att få bukt med snedvriden skattekonkurrens. Det är också av stor vikt att säkerställa att nationella aktörer kan dra nytta av resultaten, bland annat de möjligheter som automatiskt informationsutbyte ger för skattetillsynen. För att kunna utnyttja de enorma datamassorna behövs det informationssystem med adekvat kapacitet och ny typ av kompetens. Ekobrottsligheten sker i tilltagande utsträckning elektroniskt.

Skattemyndigheterna har efterbeskattat företag (exempelvis Fortum och Nokian renkaat) för kringgående av skatt i samband med internprissättning, och fallen har gått till domstol. Båda fallen gällde skattepåföljder på över 100 miljoner euro. Fallet Fortum är slutbehandlat och beslutet om efterbeskattning har upphävts. Vid utfrågningen av sakkunniga konstaterades det att de flesta fall har avgjorts på det sätt som skattemyndigheten har föreslagit.

Utskottet understryker vikten av förutsägbarhet och rättssäkerhet i beskattningen. För att målen ska nås behövs det bland annat tydliga bestämmelser för att förebygga tolkningsmöjligheter. Detta ligger i både samhällets och företagets intresse. I Finland förbereds för närvarande det nationella genomförandet av direktivet mot skatteundandragande. Reformen som är värda att överväga är enligt utskottet rätten till ränteavdrag och begränsningar av den och bestämmelserna om internprissättning.

Utlåtande ReUU 3/2017 rd

Utskottet välkomnar det nya arbetssätt på Skatteförvaltningen, det vill säga att myndigheten står i kontakt med företagen för att etablera samtalskontakt om planerade eller redan genomförda regleringar och erbjuder expertstöd i ett skatterelaterat perspektiv.

FÖRSLAG TILL BESLUT

Revisionsutskottet föreslår

att finansutskottet beaktar det som sägs ovan.

Helsingfors 20.10.2017

I den avgörande behandlingen deltog

ordförande Eero Heinäluoma sd
vice ordförande Olavi Ala-Nissilä cent
medlem Maarit Feldt-Ranta sd
medlem Olli Immonen saf
medlem Johanna Karimäki gröna
medlem Esko Kiviranta cent
medlem Eero Lehti saml
medlem Lea Mäkipää blåa
medlem Päivi Räsänen kd
ersättare Toimi Kankaanniemi saf.

Sekreterare var

utskottsråd Nora Grönholm
utskottsråd Heidi Silvennoinen.